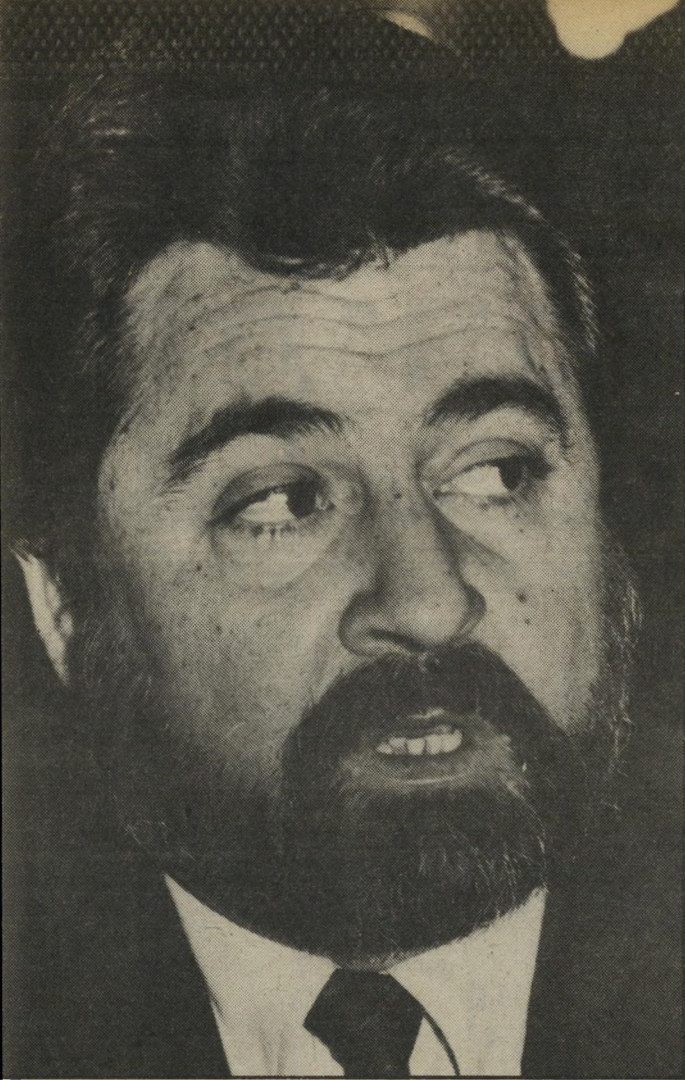

פרופסור רפין

כל מנת-דם יכולה להכיל מחלת איידס!

מראש שהוא יורקק לשתי מנות-דם, למשל, ואפשר להתרים אותו מראש ולהחזיק זאת במקרה, למיקרה הצורך. עדיי-הוזה, אגב, אינם מוכנים לקבל אפילו עירוידם משל עצמם. איתם יש לנו אפשרות להשתמש רק באוטור טראנספוז'ן.

עצה לצה"ל

ל מרות שהוא אורח אמריקאי, מרגיש רוני לפין את עצמו כי ישראלי, והש בצורך עז לתרום למדינה מן הידע והישרורים שלו. מדינה כמו ישראל, המוקפת אויבים, מדינה על הכוונת, אינה יכולה להרשות לעצמה שלא להתפתח בכיוון הזה, הוא אומר, במיקרה של פגיעה המונית בעיר, בעת מלחמה, ייגרם נזק-הרס תוך ש- עתים. הצבא, אני חושב, צריך להחליט על כך, אבל הצבא מתבסס על מה שקורה בבתי-החולים האזרחיים. הרחי- פה, לדעתי, צריכה לבוא מאנשים יודעים בשטח.

לפין נוהג להגיע לישראל שלוש- ארבע פעמים בשנה, גם כדי לנוח מעבודתו המתישה בבית-החולים — 16 שעות ביום, 6 ימים בשבוע, 8 ימות-חיים ליום בממוצע — וגם כדי לנסות לעזור. הוא נותן הרצאות, כאשר הוא מתבקש לכך, ונפגש עם רופאים בכירים ומרענים.

אני לא רוצה לנפץ את אליל בנק-הדם, הוא אומר, אבל החולה, לדעתי, חייב להיות חלק מכל התהליך. בסופו של דבר, הרי הוא משלם את המחיר. אין ספק שמשמשים בדם בצורה מוגזמת. בארצות-הברית, בשנה שעבר, נתנו 13.5 מיליון מנות-דם, ואי אפשר לדעת כמה אנשים מתו כתוצאה מכך. עירוידם יכול להרוג במקום, כשאנו מתאים, או כעבור כמה שנים, בגלל מחלה שהתפתחה בגוף.

אני מעדיף לבנות את גופי מבית-החרושת שלי, ולא להסתמך על לבנים של בית-חרושת אחר. זה כלי-כך פשוט, ואין לי תשובה לשאלה למה אין כולם חושבים ונוהגים כמוני. אני מאמין שבעתיד יאלצו אנשים את הרופאים להימנע מעירוידם בגלל האיידס.

נעמי רזן

שהמקרכת החיסונית של הגוף נפגעת, הבסיס להתנגדות הגוף למחלות נהרס, גורלו נחתם, והמוות הוא רק עניין של זמן.

„נכון שמרבית החולים קיימו מגע הומורסכסואלי, או הם כאו מהאיטי, שמשם, כך משערים, באה המחלה, או הם חולי הימופיליה, או שהם נרקומנים המזריקים במחטים לא-סטריליות וכך הם נדבקים — אבל גם אנשים שאינם שייכים לאחת מן הקבוצות האלה נדבקו באיידס. היו 70 מיקרים של חו- לים כאלה, שנדבקו במחלה בזמן גי- תוח, בגלל עירוי מנת-דם שנתרמה על- ידי אדם חולה.

המורעות לנושא, כיום, גדולה מת- מיד. אני טוען שחייבים לאפשר למי- נותח להיות חלק מההחלטה, להשתיל- לו דם, שיהיה מודע לסיכונים האפי- שריים.

החומר — ציפוי של מחבת

על הדם המלאכותי מספר פרופסור לפין: „הוא הומצא על- ידי מדענים אמריקאיים, כאשר עברו על פצצת האטום. היפאנים פיתחו את הנושא לפני 10 שנים, ואנחנו, בבית- החולים, היינו הראשונים ללכת בעיק- כותיהם.

„קוראים לנוול הזה פלואוסול, ובין המרכיבים שלו אפשר למצוא חומר ה- רומה, מן הבחינה הכימית לנפט, וכן טפלון — החומר שבו נוהגים לצפות מחבת.

„לנוול הזה יש יכולת נפלאה לה- עביר חמצן לריקמות בצורה יעילה. הוא פועל ממש כמו דם, ועד היום לא התגלה שום נזק או תופעות-לוואי כי תוצאה מפעולתו.

היתרון העצום שלו הוא בכך שה- חלקיק הפעיל שלו הוא קטן פי אלף מכדוריות-דם אדומות. זה כמו להשוות ג'ולה קטנה לכדורסל. מפני שהחלקיק כל-יך קטן, הוא יכול לחדור לרקמות גם בזמן-חירום, כשהבנקארס נתון בה- לם, והרקמות וכלי-הדם שלו מכווצים.

הנוול הזה מתאים לכל אחד ו- אפשר לאפסן אותו במשך חמש שנים במקרר. הוא נשאר בגוף למשך ארבעה ימים. ואחרי-כך מתגרף החומר, דרך הריאות, בזמן הנשימה. כימים אלה מת-

העצמות ממשיך לייצר כדוריות-דם אדומות, והגוף חוזר לעצמו.” רוני לפין, דור שביעי בארץ, למד בבית-הספר החקלאי בנהלל. בגיל 16 הוא נסע עם אמו לארצות-הברית, מסי- בות מישפחתיות. הוא למד בבית-הספר לרפואה באינדיאנה, והתמחה בכירור- גיה באוניברסיטת ניו-יורק. מאוחר יותר קיבל דוקטורט נוסף, בפסיכול- גיה כירורגית.

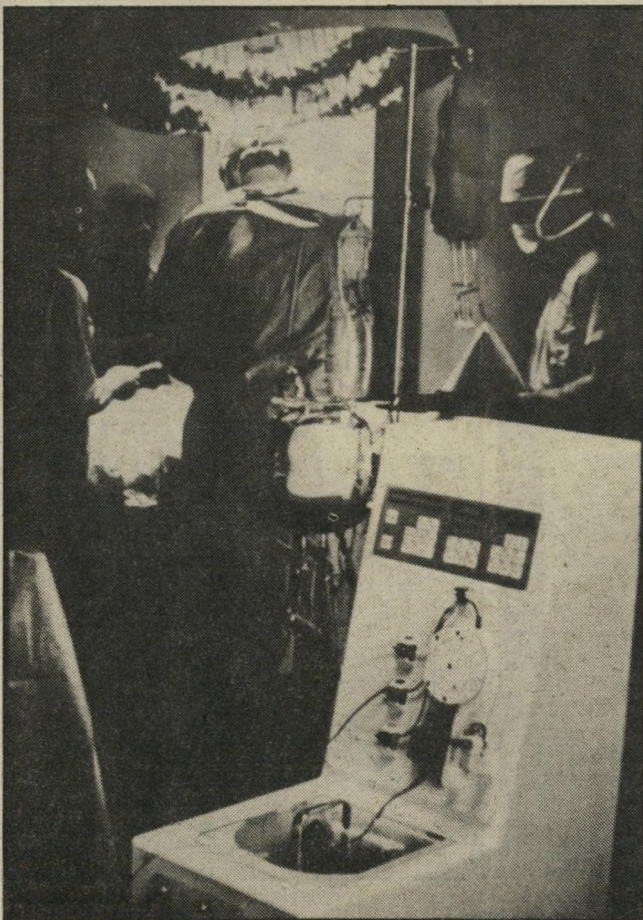
כמו במכונת-כביסה

„עבר גם אני נהגתי לתת למי- נותחים עירוידם,” הוא מספר, „עד שהגיעה אלי חולה מהכת הזו. היא חתמה על הצהרה האומרת שאני פטור מאחריות, במיקרה שיקרה לה משהו. שום דבר לא קרה לה, והתחלנו לקבל שיחות-טלפון מכל רחבי-ארצות-הב- רית והעולם.

התחלתי להסתכל אחרת בבעיה. התחלתי לשאול את עצמי שאלות. הכת הזו היא בעייתית, אין אוהבים אותה בעולם. האנשים הם פאציפיס- טים, לא מאמינים בממשלה, לא מצביי- עים בבחירות, לא משייכים את עצמם לשום מדינה, לא מצדיעים לדגל. מכי- חנה פוליטית הם אי. אף אחד לא נוגע בהם, כמו בצרעת.”

חוץ מהדם המלאכותי משתמשים לפין וחבריו בתזודשים נוספים. מכונת האוטור-טראנספוז'ן, למשל. לפין: „את הדם שמאבר החולה בשעת הניתוח אנחנו לא זורקים, אלא מסננים ושוטפים, כמו במכונת-כביסה קטנה, ומוזריים אותו מייד לחולה. הדם הכי טוב שאפשר לתת לחולה הוא הדם שלי-עצמו, ולא של אדם אחר. רק כך אפשר להבטיח שהחולה לא ייצא מה- ניתוח כשהוא לוקה במחלות של מיש- הו אחר.

„למה אין כולם נוהגים כמונו? ככה זה, בגלל השמרנות של הרופאים. ידוע לי על שתי מכונות כאלה בארץ. אחת בבית-חולים רמב"ם והשניה בביליני- סון. אצל פרופסור מוריס לוי יש בהן שימוש מועט, רק במיקרים נדירים.” חידוש אחר — תרומת-דם עצמית. לפין: „אם אדם יודע שהוא עומד ל- עבור ניתוח בעור חודש, אפשר לשער

מכונת האוטור-טראנספוז'ן בעת ניתוח של לפין
אין צורך בדם של מישהו אחר

עירוי

יכול להדוג

אותך!

אומר הפרופסור מאמריקה, שירד בילדותו מישראל, והמטפל כיום בחולים בני כת „עדי יהווה” המסרבים, מטעמים דתיים, לקבל את עירוי הדם

„עד היום אין בדיקה שתוכל לקבוע באופן ודאי שהדם שנתרם הוא נקי ממחלות,” אומר לפין. „אם התורם אינו מספר על מחלתו, או אינו יודע עליה, אין שום אפשרות לבדוק את דמו ול- היות בטוחים שאין לו איידס או צהבת. לכל מחלה יש שלבים, ובשלבם הראשונים אי-אפשר לגלות אותה. תקופת הרגירה של וירוס האיידס, למי- של, נמשכת בין שנתיים לשלוש שנים. עד היום תקפה המגפה יותר מ-7500 איש בארצות-הברית, ובין 50 ל-60 אחוז כבר מתו ממנה. מרביתם, לדעתי, ימותו בסופו של דבר, משום שברגע

הרפואה צריכה להגיע למס- „לקנה שעירוידם זה התרופה המסוכנת ביותר שאפשר לתת לבני- אדם. אף לחולה אחד שלי לא היו ולא יהיו לעולם מחלות כמו איידס, צהבת ומחלות אחרות, העלולות להיות מועבי- רות כאמצעות הדם,” אומר פרופסור רוני לפין (43), יליד תל-אביב ואורח אמריקאי מגיל 16.

לפין המזוקן, שהגיע השבוע לחופ- שת-מולדת קצרה, הוא רופא-כירורג בבית החולים קוסט פלזה מדיקל סנטר בנורווק, דרומית ללוס-אנג'לס. זהו בית-חולים מיוחד במינו — היחיד בארצות-הברית, ואולי בעולם כולו, שכל חוליו משתייכים לכת עדי יהווה. חברי כת נוצרים זו מסרבים לקבל עירוידים. הם מאמינים בפסוק התנ"כי (ספר שמות): „אד-שר בנפשו, דמו לא תאכלו.” ואם הדם הוא הנפש, הרי שאטור, לפי אמונתם, לאכול דם או לקבלו בתור אינפוזיה.

בארצות-הברית הם מונים 800 אלף איש, בארץ 1500. ובסך-הכל בעולם כולו, מגיע מיספרם ל-2.6 מיליון. „זהו מיספר רב, כך שיש לנו פאציפי- טים לכל החיים,” אומר פרופסור לפין. „מרבית הרופאים מסרבים לטפל בהם. מכיוון שבניתוחים מסוכנים תמיד יש צורך בעירוידם, ורופא אינו מוכן לק- חת על עצמו את האחריות, אם אינו יכול לעשות זאת. איננו מקבלים חולים אחרים, שאינם שייכים לכת זו. אין לנו זמן. בי-11 השנים האחרונות נותחו אצלנו יותר מ-9000 חולים, והוכח מעל לכל ספק — אף חולה אחד לא מת מפני שלא קיבל עירוידים בזמן הניתוח.”

המוות — עניין של זמן

ל פין וצוות הרופאים בכית- החולים מצאו דרכים חליפיות, שבעורתן אפשר לתת למנותח עירויד- דם: דם מלאכותי, שימוש חוזר בדם החולה, אחרי שטיפה וניקוי, ותרומת- דם מראש של המנותח, חודש או יותר לפני מועד הניתוח.

הם התרכזו בנושא זה בגלל רצונם לעזור לחברי הכת. אך כיום קיבל הנושא משמעות גם אצל אנשים, שאין להם קשר לכת, בגלל מגיפת האיידס. שהתחילה בארצות-הברית.